

MAIER

Norman R. F. Maier

INDUSTRIJSKA PSIHOLOGIJA

Drugo izdanje

»Panorama« Zagreb, 1965.

PREDGOVOR JUGOSLAVENSKOM IZDANJU

Autor »Industrijske psihologije«, Norman F. Maier, poznati je američki industrijski i socijalni psiholog. Ova knjiga predstavlja jedan od njegovih najvažnijih radova u kojemu je pokušao sintetizirati svoja istraživačka i praktična iskustva. A ona nikako nisu malena.

Početni interesi Maiera kretali su se na području takozvane zoopsihologije (psihologije životinja). Već tu, na samom početku svoje naučne karijere, pokazao je Maier iznenadujuću originalnost, Naime, dok su drugi američki zoopsiholozi uglavnom ispitivali procese učenja u labirintu, Maier se odvažio na postavljanje širih pitanja, nastojeći da u takva istraživanja unese širu perspektivu. Zanimalo ga je može li se dokazati kontinuitet između viših mentalnih procesa kod životinja i čovjeka. Jesu li osobine čovjeka, kako bi to htjela religija, zaista nešto posve drugo od osobina životinja? Da bismo razumjeli svu važnost ovako postavljenog pitanja, treba se podsjetiti na historijsku činjenicu da se religijska shvatanja uvijek povlače s područja koje je nauka osvojila na područja koja tek treba podvrgnuti znanstvenoj analizi. Biologija (preciznije fiziologija i anatomija) davno je dokazala da čovjek predstavlja samo najrazvijeniju kariku evolutivnog niza. To više nitko nije mogao osporavati. No, mentalni procesi, pogotovu oni viši, zbivanja manje opipljiva, a prije svega i manje istražena, još su uvijek predstavljala plodno područje za religijske spekulacije. Ta kako bismo mogli pomisliti da bi čovjek imao išta zajedničkog u svom suptilnom i složenom ponašanju sa životinjama, koje su tako »očevidno« od njega različite. Tu je dakle jedno od posljednjih uporišta religijski nastrojenog mišljenja. A to uporište napao je svjesno ili nesvjesno, hotimično ili nehotično, Maier svojim nastojanjem da egzaktnim znanstvenim metodama ustvrdi postojanje rudimentarnih viših mentalnih procesa kod tako nisko organiziranih životinja kao što su bijeli pokusni štakori.

Ekspерimenti što ih je izveo čine se tako jednostavni da podsjećaju na Kolumbovo jaje. Uvježbao je svoje »ispitanike« da se preko jedne aleje penjaju na platformu. S te platforme moglo se jednom daščicom prijeći na drugu platformu na kojoj je bila hrana. S druge platforme moglo se sići drugom alejom na pod. Što će »ispitanici« učiniti kada budu pušteni da se popnu na prvu platformu, ali s nje ne budu mogli direktno prijeći na drugu, zato što je daščica uklonjena? Hoće li bespomoćno stajati na prvoj platformi, nastojeći da na neki način direktno dođu do druge platforme?

S A D R Ž A J

Predgovor Jugoslavenskom izdanju	I
Predgovor	5
Uvod	7
Mjesto psihologije u industriji	9
Uzročnost u ponašanju	27
Psihologija stavova	53
Frustracija kao faktor ponašanja	89
Moral	123
Rukovođenje pomoću nadzora	153
Individualne razlike	201
Mjerenje uspješnosti	229
Upotreba psiholoških testova u industriji	257
Opća priroda psiholoških testova	281
Studij rada	315
Idustrijska izobrazba	351
Osnovni principi motivacije	387
Motivacija i rad	423
Umor	459
Psihološki umor i pojave s njim u vezi	499
Sigurnost pri radu	541
Radna okolina	589
Psihološki faktori fluktaucije radnika	613
Savjetovanje i intervjuiranje	645
Bibliografija	689

BARNES